

ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಳು ಬಿ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

*ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆಯುವ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪುರುಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಿಮ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಪ್ರಧಾನವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜೀವಂತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾಗರಿಕತೆ ಆಧುನಿಕತೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಪುರುಷರ ಅಡಿಯೊಳಿಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣ ಎನ್ನುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಾಗ ಜನಪದದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ, ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೇಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಕುರಿತಾಗಿ ಜನಪದ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಯಾವ ಬಗೆಯದು, ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಮಹಿಳೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣ, ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಳು.

ಪೀಠಿಕೆ

ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಿಸು, ವರ್ಣಿಸು, ನಿರೂಪಿಸು, ಮೂಡಿಸು, ಬಿಂಬಿಸು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತವೆ. ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚನ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಷ್ಟೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ಕೂಡ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕಾವ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವು ಸಹ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ದರೋಜಿ ಈರಮ್ಮ ಹಾಡಿರುವ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಅಧ್ಯಯನದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣ

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು

Please cite this article as: ಅನಸೂಯಾ ವೈ.ಟಿ. (2023). ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಳು. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 5(3). ಪು.ಸಂ. 44-51

ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೌಖಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಪರುಷಪ್ರಧಾನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಎರಕದಲ್ಲಿಯೇ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿ ಬಂದಂತಿವೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಆದರ್ಶನಾರಿಯ ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದೆ. ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ, ಶೀಲ, ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುರುಷ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಅವಗುಣಗಳನ್ನೂ ತನ್ನವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಮ ಸ್ವಚ್ಛಂದತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಸಹಜ ದನಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಕೃತತೆಗೆ ಮದ್ದೆಂಬಂತೆ ತನ್ನ ಸಹಜ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೌಖಿಕ ಕಥನಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅಸಲಿಯಾದ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣವೆಂಬುದನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶೀಲ, ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಗಳು ಎಂತಹ ಟೊಳ್ಳು ಸಂಗತಿಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಕಥನಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಇವೇ ಕಾವ್ಯಗಳು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಪ್ರತೀಕವೆಂತಲೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಸಂಕಮನಿಗೆ ಪ್ರಸಾದಿಸುವ ಪಿಂಡಪ್ರಸಾದವನ್ನೇ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ತ್ರೀಸಂವೇದನೆಯ ನೆಲೆಗಳು

ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ರೂಢಿಗತ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಎರಕದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವಳ ಸ್ವಭಾವ ಸಹಜ ಗುಣಗಳಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ಬೆಳೆದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಒಂದೋ ಅವಳನ್ನು ದೇವತಾ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯನ್ನಾಗಿಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಕ್ಷಸ ಗುಣಗಳ ಆಗರವನ್ನಾಗಿಯೋ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆದರೆ ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ರೂಪುಗೊಂಡ ಬಗೆ ಮಾತ್ರ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಿನ ಸಂಗತಿ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಗತ ಕಾಲದ ಆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟು ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದ ಸಾವಯವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವೆಂದು ನಂಬುವುದಾದರೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸಿ ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಈ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಆದಿಮ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಸಮಾನವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಮನುಷ್ಯನ ಬಯಕೆಗಳೇ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಮಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಆಸ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹಣ ಚಲವಾಣಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಕಾಡು ಮೇಡು ಅಲೆದು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಕಸುಬನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಬೇಧಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಪುರುಷ, ತಂದೆ ಕಚ್ಚಾ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ, ಶಿಶುಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹೆಣ್ಣು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಕೃಷಿಸಮಾಜ, ಗ್ರಾಮ ಸಮಾಜಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡು ಆಸ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ

ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ ಸರಕುಗಳ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಪುರುಷನ ಲೈಂಗಿಕ ಭೋಗಲಾಲಸೆಯು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ ಹೆಣ್ಣು, ಹೊನ್ನು, ಮಣ್ಣಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವುದು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ವೇದಗಳ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅಂತಹ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವೇದ ವಿದ್ಯಾ ಪಾರಂಗತಳಾಗಿದ್ದ ಗಾರ್ಗಿ, ಮೈತ್ರೇಯಾ, ಲೋಪಮುದ್ರಾ ಮುಂತಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು. ಆದರ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗತೊಡಗಿತು. ಮಾತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದ ಆದಿಮ ಸಮಾಜ, ಸಮುದಾಯಗಳು ನಾಗರಿಕತೆಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಯುಗವು ಅವಳನ್ನು ಭೋಗದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿತು. ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಭೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳು ಮುರುಟಿ ಹೋಗುವ ಹಂತ ತಲುಪತೊಡಗಿತು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನೆಲೆಯ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟವು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆಯೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ರಾಂತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜಾಗೃತಗೊಂಡ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ನೆಲೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಮಾನತೆಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ವರ್ಗತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ, ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ದೀವಟಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿದ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದವೂ ಸಹ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾನತೆಗೆ ಹೊಸ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸೆಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಬೇರಿಗೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಜೀವ ಜಲ ಹರಿದು ಅದರ ಬೇರು, ಕಾಂಡ, ಚಿಗುರು, ಟೊಂಗೆ, ಟಿಸಿಲುಗಳು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಮಹಿಳಾವಾದ, ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳಿಗೆ, ರೂಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಜರೂರು ಇಂತಹ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಸಹ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಹಲವು ಬರವಣಿಗೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮರುವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಸಮಕಾಲೀನವಾದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜಗತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶಾ ಪರಿಕರಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನ ಬಗೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಗಿದೆ. ಪಾರಂಪರಿಕ ಪಠ್ಯಗಳ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇವಲ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಹೇಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಚಾರದ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ

ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಕುತೂಹಲಕರ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಸುಂದರಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಬಗೆ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸೌಂದರ್ಯದ ಮಾನದಂಡಗಳಿಂದ ಭೋಗದ ಸರಕನ್ನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಬಗೆ, ಅಪಮೌಲ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿನಿಮಾಗಳು, ದೂರದರ್ಶನ, ಜಾಹೀರಾತು.... ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಿನ್ನ ಮಾನದಂಡಗಳಿಂದ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶಾ ಪರಿಕರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಚರ್ಚೆ

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವು ಸತ್ಯಶೋಧನೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಿಳಿಪಾರದಂತೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕ್ಷೇಷಯಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯವೆಂದರೆ ಯಾವುದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ, ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗುವ ನಿಜಕ್ಕೆ ಹಲವು ಆಯಾಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆಯಾ ಸಮುದಾಯಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ನಂಬಿಕೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಲ್ಲಿಯೇ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ತಾತ್ವಿಕತೆಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ತಾತ್ವಿಕತೆಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಖಚಿತತೆಯನ್ನು ಇಂತಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು ಉಚಿತವಾಗಲಾರದು. ಹಾಗಾಗಿ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಪ್ರಜ್ಞಾವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆಗಳ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೂ ಆಧುನಿಕವೆಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸುವ ಮಾನದಂಡಗಳಿಂದ ತಲುಪುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೂ ಹಲವೊಮ್ಮೆ ಸಹಜ ಸಾವಯವದ ಸಂಬಂಧದ ಕೊಂಡಿಯು ಕಳಚಿಹೋಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳು, ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ವದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕಲು ಹೊರಟಿವೆ. ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುವ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಕೂಡಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಂತಹ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ವೈಪೋಷಿ ನೀಡಲಾರದೆ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಹುತ್ವದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ತುರ್ತು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೋಶಗಳೇ ಆದ ಮೌಖಿಕ ಕಥನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಆದಿಮ ಸಮಾಜವು ಬರಹವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಆಚರಣೆಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಮೌಖಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ತಲೆತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಈ ತೋಂಡಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದನ್ನು

ಪರಿಭಾವಿಸಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇಕೆ ನಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಚರಣಾತ್ಮಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಮೃತಿಕೋಶವು ಈ ಬಗೆಯ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದಲೇ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ದಾಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳು ಕೂಡಾ ಹಲವು ಸಮುದಾಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಆಶಯವನ್ನು ಒಡಲೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಾತೃಮೂಲೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಶಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿ ಮನು ಪ್ರಣೀತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಅತೀಕರಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೂ ಅದರ ಸಮಕಾಲೀನದಲ್ಲೂ ಹಲವಾರು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಬದುಕಿನ ವಿಧಾನ, ಶೈಲಿ, ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಮನು ಮತ್ತು ವಾತ್ಸಾಯನನಂತಹ ಸ್ತ್ರೀವಿರೋಧಿ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪುರುಷನ ಕ್ರೌರ್ಯದ ಬಂಧಿಖಾನೆಯೊಳಗೆ ಬಂಧಿಸಿದ್ದರೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ತಳಸಮುದಾಯಗಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾದ ಬದುಕನ್ನು ಬಾಳಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇತ್ತು. ಪುರುಷಾಧಿಕೃತವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ಆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದವು. ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಸಮಾನತೆಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಈ ಸಮಾಜಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಮೌಖಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಅದನ್ನು ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಿದೆ.

ಒಂದೆಡೆ ಶಿಷ್ಟವು ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೌಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನೂ ಪುರುಷನ ಪರಿವೇಷದಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಥೈಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ನಿಜ ದನಿಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಇದು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ರೌರ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಪದದ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಹಾಡು ಪಾಡುಗಳ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ತನಗಿದ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು, ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆದಿಮ ಸಮಾಜಗಳು ಬದಲಾವಣೆಗೆ, ಮನುಪ್ರಣೀತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲೂ ತನ್ನ ಕೊರಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕುತ್ತಿರುವ ಪುರುಷ ಶಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅಂತಹ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಟ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಋಣಿಯಾಗಿವೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕವಾಗಿದ್ದು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟರೂಪಕ್ಕಿಳಿದವು ಎನ್ನುವ ವಾದವಿದೆ. ಮೌಖಿಕದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ರಾಮಾಯಣಗಳು, ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ. ಭಾರತದ ಉಪಖಂಡದ ಆಚೀಚಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮೌಖಿಕ ರೂಪಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಜನಪದದ ಮಹಾಭಾರತದ ದ್ರೌಪದಿಯಾಗಲೀ, ರಾಮಾಯಣದ ಸೀತೆಯಾಗಲೀ ಮೌಖಿಕ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾಧಿಕೃತ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿದ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿವೆ. ಇದು ಆ ತಳ

ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮಾತೃಮೂಲೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಿಸ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೌಖಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪುರುಷಗಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಗಾಯಕರು ಇಬ್ಬರೂ ಹಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಬೀಸುವ, ಕುಟ್ಟುವ, ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಾಗ ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಡುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳವೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀ ರಚನೆಗಳೇ ಆಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಭಾಷಿಕ ಸಂರಚನೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಅನುಭವದ, ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆಯ, ನೋವಿನ ತುಡಿತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅಂಶಗಳಿರಬಹುದಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಂತೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥನವು ನಾಯಕರ ಸುತ್ತಲೇ ಹೆಣೆದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಗಾಯಕಿ ಹೆಣ್ಣಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೆ ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯೇ ಪ್ರಧಾನ ಗಾಯಕಿಯಾದಾಗಲೂ ಕಾವ್ಯ ಅವಳಿಂದ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ಸಂಕಥನಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಚರಣಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡುವುದಾದರೂ ಕೂಡಾ ಮಹಿಳಾ ದೈವಗಳೇ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶಾಸಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಶಕ್ತಿದೇವತೆಗಳಿಗೇ ಎಂಬುದು ಜನಪದದ ಪ್ರಗಾಢ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀತತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೆಡೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ದೈವತ್ವಕ್ಕೇರಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಶೋಷಣೆಯ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವ ಶಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ, ಅಪ್ಪಟ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಮಾತೃಮೂಲೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಂತಃಸತ್ವವೇ ಇದಾಗಿದೆ. ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಗಳಂತಹ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಬಂಡೇಳುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಹಬದಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೂಲವಾದವಳು ವಿಧಿಯಮ್ಮ. ಬೇವಿನಹಟ್ಟಿ ಕಾಳಮ್ಮನಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಕೆಡುಕಿನ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಾಗುವ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳೇ ಆಗಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರರು ಅಯೋನಿಜರೆಂಬುದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ದೈವತ್ವಕ್ಕೇರಿಸುವ ಜನಪದರು ಇಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ ಪ್ರಣೀತ ಮೌಲ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಇಡೀ ಕಾವ್ಯದ ಆಶಯ ಮಾತ್ರ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಬೇಧವೆನ್ನದ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಸಂಧಾನಗೊಳ್ಳುವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಂತಹ ಬಹುತ್ವದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏಕಮುಖ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಅಸಮಂಜಸ. ಹಾಗೆ ಏಕಮುಖವಾಗುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುತ್ವವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವ ಹುನ್ನಾರ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯು ಇಂದು ಬೇರೆಯದೇ ಸ್ವರೂಪದ ಮೂಲಕ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸುವ

ಅಸ್ತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭವೇ ನಿದರ್ಶನ. ಮನು ಪ್ರಣೀತ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ದುರ್ಬಲರ ಮತ್ತು ತಳಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಕಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ದಲಿತ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ, ತಳಸಮುದಾಯಗಳು ಹುಸಿರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಬಲಪಂಥೀಯ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಶಕ್ತಿಗಳ ವಶಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುತ್ತಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ಈ ಬಗೆಯ ಹುನ್ನಾರಗಳು ಚರಿತ್ರೆಯದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆದಿವೆ. ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಸಿದ ಸಂಘರ್ಷದ ಸಂಕಥನಗಳೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿದ ಕಾವ್ಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಒಂದೆಡೆ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಮಹಿಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಮಾತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರುಹುಗಳುಳ್ಳ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ತಳಸಮುದಾಯಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕಾಣುವ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ಜನಪದರ ಸ್ತೃತಿಕೋಶದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಅಪ್ರಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಮೇಲಿರಿಮೆಯ ವೈದಿಕದಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ನಿಜ ಧರ್ಮದ ಆಶಯಗಳನ್ನು, ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು, ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯ ಜೈವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಹೊರಟು ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕೀಳಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಸಮುದಾಯಗಳ ವೀರರ ಸಂಕಥನಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟವು.

ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲ ಜನಪದ ಕಥನ ಕಾವ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಕಾವ್ಯವೆಂದರೆ ಹಾಲುಮತ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣದ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ಕಾವ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ ಚೈತನ್ಯ, ತಾಯ್ತನ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಒಟ್ಟಿಂದವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಬಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದಾಗಿದೆ. ಪಾರಲೌಕಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಆಗಮಿಸಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಿಯೆಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವವಳು ಹೆಣ್ಣೇ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಜಗತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಎನ್ನದೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾನತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡ ಜಗತ್ತಾಗಿದೆ. ಕಮಾಳದೇವಿ, ಸೂರಮ್ಮ ದೇವಿ, ಕನ್ನಿಕಾಮವ್ವ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳು ಕಾವ್ಯದ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿಗೊಂಡಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲೂ ಪಾತಿವ್ರತದ ಪೆಡಂಭೂತ ಕಮಳಾದೇವಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಡ್ಡುವುದು ವೈರುಧ್ಯದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಜನಪದ ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣಗಳಂತೂ ಭಿನ್ನ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿವೆ. ಜನಪದ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಂತೂ ದ್ರೌಪದಿಯ ಪಾತ್ರ ಅಪ್ಪಟ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಕುಲೀನ ರಾಜಮನೆತನದ ಹೆಣ್ಣಿನಂತಲ್ಲದೆ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯ ಹಾಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿಗೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಗಾಮಕ್ಕೊಲ ಜನಪದ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಂತೂ ಲೈಂಗಿಕತೆ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪವರ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಗೊಂಡರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮಹಿಳೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣಗೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯವು ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವು ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದೆಯೆಂಬುದಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಆದರೆ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡ ಬಗೆ ಮಾತ್ರ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಅಭಿಜಾತವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಪರಂಪರೆಯ ನೆರಳಾಗಿ ಅದರ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಸಂಕಥನಗಳನ್ನೇನನ್ನಾದರೂ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವು ಈ ಹಿಂದಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಗೌರೀಶ್ ಪಿ. (ಸಂ.) (2011). ಜಾನಪದ. ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ರಾಡಿ. (2012). ಮಂಟೇಸ್ಸಾಮಿ ಕಾವ್ಯ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- Luma Ibrahim Al-Baraznji. (2015). Women's voice and images in folk tales and fairy tales. *International E-Journal of Advances in Social Sciences*, 1(1). 47-51
- TNN. (2019, May 6). Burra Katha: A story of multiple personalities told with the same old commercial formula. *The Times of India*.
<https://timesofindia.indiatimes.com/entertainment/telugu/movies/burra-katha-a-story-of-multiple-personalities-told-with-the-same-old-commercial-formula/articleshow/69200891.cms>